SULAMA ve İŞLETME BAKIM YÖNETİM (İBY) EĞİTİMİ (2015 - 7)

10 – 15 Mayıs 2015, İzmir

Değerlendirme Raporu

Proje	GAP-TEYAP Çiftçi Örgütleri Merkezli Çoğulcu Yayım Modeli
Hazırlayan	**İbrahim Hakkı GÜRBÜZ, GAP TEYKOB - EU**
Teslim Tarihi	**02.06.2015**
Faaliyet	**2.2 Tarımsal Yayım Faaliyetlerine Yönelik Faaliyetler**
Tanım	• Eğitimin Amacı • Hedef Grup ve Katılımcı Profili • Eğitimin Kapsamı • Eğitimin Değerlendirilmesi
Ekler	• Katılımcı Listesi • Eğitim Programı • Eğitimden Fotograflar

EĞİTİMİN AMACI

GAP Çiftçi Örgütleri Merkezli Çoğulcu Yayım Modeli Programı (GAP-Yayım Modeli), T.C. Kalkınma Bakanlığı Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

GAP Bölgesinde 2011-2013 yıllarında yine GAP tarafından uygulanmış olan GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesinin (GAP-TEYAP) bir çıktısı olan ve GAP Bölgesinde tarımsal kalkınmayı hızlandırmayı hedefleyen GAP-Yayım Modelinin amacı başta sulamaya açılmış ve açılacak alanlar olmak üzere çiftçilerin ihtiyaç duydukları eğitim yayım hizmetlerinin verilmesi konusunda çiftçi örgütlerini harekete geçirmek ve çiftçi örgütlerini idari ve teknik açıdan geliştirilip güçlendirilerek, sürdürülebilir ve etkin bir yayım ve danışmalık hizmeti verme işlevini üstlenmelerini sağlamaktır.

GAP Bölgesinde yer alan Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerinde öncelikle sulanan ve sulamaya açılacak alanlarda 5 yıl süreyle uygulanacak olan GAP Yayım Modelinin 5 yıllık uygulama planı kapsamında; bölgede mevcut olan 615 çiftçi örgütünün en az 40' ında 240 teknik elemanın yayım elemanı olarak çalışacağı düşünülmektedir. 2014 ve 2015 yıllarında sisteme girecek olan 40 çiftçi örgütü ve buralarda çalışacak 240 yayım elemanı modelin birincil hedef grubunu oluşturmaktadır. Ayrıca, Model kapsamında, GTHB yayım personeli ve birincil grubun dışında yer alan çiftçi örgütleri ile özel sektörde yayım konusunda çalışan yaklaşık 1000 teknik eleman da projenin ikincil hedef grubunu oluşturmaktadır. Modelin tam olarak uygulanması sonucunda doğrudan etkin yayım hizmeti alacak olan yaklaşık 15.000 çiftçi ve sulamaya açılacak alanlar dahil doğrudan ve dolaylı olarak ulaşılacak 40.000 çiftçi ise projenin yararlanıcı kitlesini oluşturacaktır.

Model, GAP/BKİB da oluşturulacak GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (GAP-TEYKOB) tarafından GTHB' nın yerel teşkilatları olan İl Müdürlükleri, Araştırma Kurumları, Bölge Üniversiteleri, diğer ilgili kurum ve kuruluşlar ve çiftçi örgütleri ile işbirliği halinde yürütülecektir. Modelin yönetimi için Merkez Danışma Kurulu (MEDAK), Bölge Danışma Kurulu (BÖDAK), Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (TEYKOB) ve İl Koordinasyon Birimlerinin (İKOB) oluşturulması planlanmıştır.

Modelin Uygulama Planı'nda öngörülen faaliyetlerinin katılımcı bir süreç dâhilinde hayata geçirilmesine katkıda bulunmak amacıyla, 1 Ocak 2014 tarihi itibarıyla Model kapsamında GAP-BKİB içerisinde Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (TEYKOB) ve 6 GAP ilinde ise İl Koordinatörükleri oluşturulmuştur. Model ile ilgili faaliyetler, söz konusu Uygulama Planı, oluşturulan yönetim yapısı ve tanımlanmış çalışma ilkeleri doğrultusunda 1 Ocak 2014 tarihinden bu yana sürdürülmektedir.

Mart 2014 tarihinde Model üzerinde bir revize çalışması yapılmış olup bu revize çalışması sonucunda yapılan değişiklikler aşağıda özetlenmiştir:

Modelin Amacı:

- Başta sulamaya açılmış ve açılacak alanlar olmak üzere çiftçilerin ihtiyaç duydukları eğitim yayım hizmetlerinin verilmesi konusunda çiftçi örgütlerinin harekete geçirilmesi.
- Çiftçi Örgütlerinin idari ve teknik açıdan geliştirilip güçlendirilerek sürdürülebilir ve etkin bir yayım ve danışmalık hizmeti verme işlevini üstlenmelerini sağlamak.

- Çalışma alanlarında potansiyelleri değerlendirmeye yönelik örgütlenme ve grup oluşturma konularında farkındalık sağlamak, tarımsal örgütlenme konusunda model amaç ve hedeflerine uygun yeni oluşumları teşvik etmek.

Modelin Hedefi ve Hedef Gruplar:

- Toplamda, 6 ziraat odası ile yeni kurulacak ya da mevcut 10 çiftçi örgütünde eğitim yayım hizmetlerinin sunulması konusunda etkinlikleri artırılacaktır.
- Model kapsamına alınan çiftçi örgütlerinden seçilecek 6 çiftçi örgütüne eğitim yayım hizmetlerinin sunulması için ***idari, teknik ve mali*** açıdan güçlendirme çalışmaları yürütülecektir.
- Çalışma alanlarının her birinde hizmet veren 3 tarım danışmanı birinci hedef grup ve çalışma alanlarının her birinin alt bölgesinde yer alan sözleşmeli çiftçiler birinci hedef grubunu oluşturmaktadır.
- Sulama Eylem Planı kapsamında sulamaya açılacak ve açılmış olan 7 pilot alan, teknik eleman ve çiftçiler.
-

Model kapsamına alınan çiftçi örgütlerinin sorumluluk sahalarında yer alan diğer yayım elemanları ve çiftçiler alt bölgelere göre modelin ikinci ve üçüncü hedef grupları olarak belirlenmiştir.

Model Uygulama Planında yer alan ana faaliyetlerden birisi de "2.2. Tarımsal Yayım Elemanlarına Yönelik Faaliyetler" başlığı altında verilecek eğitim çalışmaları olup, bu kapsamdaki çalışmalar Tarımsal Yayım ve İletişim, Sulama ve İBY, Ekonomik Değerlendirme ile muhtelif tarımsal konulardaki temel eğitimleri içermektedir.

Bu teknik gei ile GAP Bölgesinde işletmeye açılmış sulama tesislerinin işletme, bakım ve yönetiminde görevli teknik elemanların su sıkıntısı koşullarında alınan tedbirleri ve uygulamaya konan planları yerinde görmesi, bunlardan dersler çıkarması ve bu anlamda bölgelerinde buna benzer durumlarla karşılaşmamak için, bugünden aktif rol alarak sürdürülebilir su yönetimine katkıda bulunması amaçlanmaktadır.

GAP tamamlandığında 1,8 milyon hektar alan sulamaya açılmış olacaktır. Bugüne kadar sulamaya açılmış sulamaların performansına bakıldığında gelecekle ilgili iyimser değerlendirmelerde bulunmak mümkün değildir. Bazı sulamalarda ihtiyacın dört 2-3 katına varan su kullanımları söz konusudur. Oysa GAP sulamaları tamamlandığında sulamalarda bu şekilde su tahsis imkanı olmayacaktır. Buna hem su kaynağı, hem de şebeke kapasitesi yeterli değildir. Hatta bu sulamaların çoğunda, su yetersizliği nedeniyle, suyun etkin kullanımı konusunda ilave tedbirlere gerek duyulacaktır. Pompaj sulamalarda ise, enerji maliyeti nedeniyle suyun miktar ve zaman olarak etkin kullanımı ekonomik bir faaliyet için ön koşul olarak ortaya çıkmaktadır. Ekonomik bir su kullanım ortamı oluşturulmadıkça, bu sulamalar işletilemeyecektir. Adıyaman Samsat Pompaj sulaması ve Gaziantep Belkıs-Nizip Pompaj sulamaları buna en güzel örnektir. Şanlıurfa'daki pompaj sulamaları da bunları takip edecektir. Bu koşullarda sürdürülebilir bir sulama için, çitçilerin eğitilmesi kadar, sulama yönetiminde görev alan teknik elemanların da bu yeni koşullara hazır olması gerekmektedir.

Gediz havzasında, nitelik ve nicelik yönünden yaşanan 'su' sorunlarını ve bu sorunları çözmek için uygulanan Gediz Havzası Eylem Planı kapsamında yapılan çalışmaları yerinde değerlendirmek, örnek uygulamaları incelemek ve edinilen kazanımları bölgemize taşımak suretiyle su yönetimine katkıda bulunmak bu eğitimin temel hedefleri arasındadır.

KATILIMCI PROFİLİ

Eğitime toplam 28 personel katılmıştır. Grup; çiftçi örgütlerinde çalışan tarım danışmanları, DSİ ve GAP-TEYAP-TEYKOB personelinden oluşmuştur.

Katılımcılar ile ilgili diğer özellikler aşağıdaki verilmektedir;

Katılımcıların iller üzerinden dağılım; Şanlıurfa 16, Adıyaman 1, Mardin 1, Gaziantep 1, Şırnak 1, Diyarbakır 7, Diğer 1.

Katılımcıların kurumsal dağılımı:
Çiftçi Örgütü 17, Kamu 11

Katılımcıların cinsiyet dağılımı:
Erkek 25, Kadın 3

Katılımcıların mesleki dağılımı:
Ziraat Mühendisi 28.

Toplam 28 kişiden oluşan katılımcı grup listesi **Ek 1'de** sunulmaktadır.

EĞİTİMİN KAPSAMI

10 – 15 Mayıs 2015 tarihleri arasında İzmir ve Manisa da gerçekleştirilen teknik gezi esnasında İzmir ve Manisa bölgesinde su dağıtımı ile ilgili kurumlar arasında Manisa Valiliği, Dokuz Eylül Üniversitesi, DSİ 2. Bölge Müdürlüğü, GTHB Menemen Uluslararası Tarımsal Eğitim ve Araştırma Enstitüsü (UTAEM) ziyaret edilmiş, uyguladıkları projeler ve deneyimler paylaşılmıştır. Diğer taraftan bölgedeki Ürkmez Sulama Kooperatifi, Kestel Sulama Birliği/ Aliağa Sulama Kooperatifi, Saruhanlı Sarıkız Sulama Birliği ve Alaşehir Üzüm Sulama Birliği ziyaret edilerek yaptıkları uygulamalar yerinde incelenmiştir.

Teknik geziye katılımcıların illerinden hava alanlarına gidiş-geliş ulaşımları GAP-Yayım Modeli araçları ile, buradan İzmir e seyahatleri ise uçak ile yapılmıştır

EĞİTİMİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Uygulama teknik geziden ibaret olduğundan "eğitim değerlendirme" çalışması yapılmamıştır.

KATILIMCI LİSTESİ **Ek 1**

SULAMA - İBY								
10 - 15 Mayıs 2015, İzmir								
ADI SOYADI	MESLEĞİ				KURUMU			KİŞİ NO / TOPLAM
	Z. MÜH	VET.	Su Dağıtım Görevlisi	DİĞER	Ç. ÖRG.	ÖZEL	KAMU	
ADIYAMAN	**TOPLAM**							**1**
M. Kemal GÜNDÜZ	1				1			1
DİYARBAKIR								**7**
İbrahim TEZDİĞ	1						1	1
İskan TEĞİN	1						1	1
Ahmet DURMUŞ	1						1	1
M. Salih SARI	1						1	1
Mehmet ARZU	1				1			1
Remzi MUTLU	1				1			1
Çiğdem Ç. GÜLOĞLU	1						1	1
GAZİANTEP								**1**
Mehmet ÖZTÜRKMEN	1						1	1
MARDİN								**1**
Züleyhan MERCAN	1						1	1
ŞANLIURFA								**16**
Mehmet YILMAZ	1						1	1
A. Rıza AKTAR	1						1	1
A. Kerim DÖRTKARDEŞ	1				1			1
Ahmet E.Yamanca	1				1			1
Mehmet Demirel	1				1			1
İbrahim Pınarbaşı	1				1			1
Ümit Murat	1				1			1
Ümit Mehmet Uçan	1				1			1
Necmi Dolap	1				1			1
Etem ÖZDEMİR	1						1	1
Mustafa Küçükoğlu	1				1			1
Halit Kılıç	1				1			1
Abdullah Çıtırık	1				1			1
Abdullah Gökkan	1				1			1
İsmail Uğur Gümüş	1						1	1
İbrahim Şahin	1						1	1
ŞIRNAK								**1**
Veys UĞUN	1				1			1
MARAŞ								**1**
Burcu İŞLER	1						1	1
	28	**0**	**0**	**0**	**15**	**0**	**13**	**28**
	Z. MÜH	VET.	TEKN.	DİĞER	Ç. ÖRG.	ÖZEL	KAMU	

Ek 2

Teknik Gezi Programı:

10 Mayıs 2015, Pazar

- Şanlıurfa katılımcılarının uçuş saatine göre Diyarbakır veya Gaziantep hava alanına nakledilmesi.
- Katılımcıların İzmir-Adnan Menderes hava alanından otele nakledilmesi

11 Mayıs 2015, Pazartesi (09.00-…)

- Dokuz Eylül Üniversitesi sunumu: SIRIUS ve FATIMA projeleri deneyimleri
- DSİ 2.Bölge Müdürlüğü Sunumu: sulamalar, sorunlar ve çözümler önerileri
- Ürkmez Sulama Kooperatifi ve saha ziyaretleri

12 Mayıs 2015, Salı (09.00 – …)

- Uluslararası Tarımsal Eğitim ve Araştırma Enstitüsü (UTAEM) ziyareti
- Kestel Sulama Birliği/ Aliağa sulama kooperatifi ve saha ziyaretleri

13 Mayıs 2015, Çarşamba (09.00 – …)

- Manisa Valiliği Gediz Havzası Eylem Planı ve yapılan çalışmalar
- Saruhanlı Sarıkız Sulama Birliği ve saha ziyaretleri

14 Mayıs 2015, Perşembe (09.00-…)

- Alaşehir Üzüm Sulama Birliği ve saha ziyaretleri

15 Mayıs 2015 Cuma

- İzmir-Adnan Menderes Hava Alanına gidiş (uçuş saatine göre)

Ek 3

Eğitimden Fotoğraflar